

N.F.S. Grundtvig “Ragna-Roke, (et dansk Æmter)”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.5, oktober 2014

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1817 (SJ: 312)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 4

Teksten er etableret af Jon Tafdrup

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Jon Tafdrup, redigeret af Klaus Nielsen og Kim Steen Ravn

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d.-stipendiat Sophie Bønding

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[[A:301]|PS:481

Ragna-Roke,

(et dansk Æmter).

Mon Blændværk det være
Som bæres mig for?
See, Dødnings spore
De springende Heste!
Mon Kæmperne ride
Nu Ragna-Rok ind,
|PS:482|Hvad heller mon Hjemlov
Er Hildinger givet!

Kald ikke det Blændværk
Som bæres dig for!
End Asken ei falder,

Skjændt Øiet os skuer
At spore med Kringle
De kneisende Heste;
Men Hjemlov en Time
Er Hildinger givet.

Edda.

Forord.

Parnas og Helikon og Muserne og Brage
Et Æmter man har altid kaldt paa Jydsk,
|A:302Men Konsten steeg saa høit i vore Dage,
At Alting blev et Eventyr paa Tydsk.
At skrive Tydsk, det gad jeg aldrig lært,
Endskjøndt jeg fandt, at det var nemt i Grunden,
Thi alt som Barn jeg fandt det ikke svært,
Men stygt at *smøre Folk med Blæk om Munden*¹.
Nu var det sagtens kun det gale Tydsk,
Der gik saa let og flydende fra Haanden,
Men seer jeg ret, mit Øie er lidt jydsk,
Er det just galt, hvad man skal kalde Aanden.
At være gal til Tid og Sted med Maade,
Er ikke galt, thi der vil Klogskab til,
Men naar det Gale selv faaer Lov at raade,
Da driver det et reent poetisk Spil.
See derpaa, siger Rygtet, skal man skille
Geniet fra det underordnede Talent:
|PS:483Geniet spiller bare for at spille,
Som og man prænter kun for at faae Prent;
Talentet altid har et Maal i Sigte,
Og veed prosaisk altsaa hvad det vil,
Men hvordan kan man kalde det at digte,
Naar man kun spiller paa hvad der er til?
|A:303Her seer du Læser, hvor mig Skoen trykker,
At gjøre Nyt i Spil for ingen Ting,
Sye Muse-Skoe af Luft foruden Sting,
Er Hoved-Sagen under Konst-Parykker,
Og jeg det ei saavidt engang har drevet,
At jeg i Konsten Dreng er blevet.
Imidlertid, jeg trøster mig paa Jydsk
Med det, at Konsten er og nys opfundet,
Saa hidtil alle som paa Vælsk og Tydsk
Og hvad man ellers vil, har Spillet vundet,
De havde ogsaa Øiemed, hver sine,

Om de end stundum var særdeles fine,
Thi naar for Skade, eller og i Aande
De kom, saa spille de for Allehaande:
For Echos Skyld, (det klinger rart i Skoven,
Og for det meste under høie Lofte)
For deres syge Moster i Alkoven,
For Kys og Klap, ja stundum for en Skofte,
Thi uden Øl i Tønde, Meel i Bing,
Er Skjalden, fast som Helten, ingen Ting.
Horatius, han sleb ei uden Vand,
Og Orpheus selv, den Erke-Spillemand,
Han spille jo dog for at flytte Stene,
Og sagtens for igien dem at forene.
Ja Brage, naar man hører sig omkring,
|A:304Har sikkert heller ikke spilt for ingen Ting,
Men vist havt Øie paa den klare Vædske
Som Odin satte for sin egen Mund,
Og spillet, som man snakker, for sin Æske.
|PS:484Saa tit man sjunget har af Mundens Grund
For da at drikke ud af Hjertens,
Og saa var Konsten Vertens.
Først nys opfundet er den store Konst
Før Nichts und wieder Nichts, saa reent omsonst
At spille op og ned ad Harpens Vægge,
Fuldkommengjørelse! det hørde til,
Nu Spillet er en Dyd, og Dyden er et Spil,
For deres egen Skyld de øves begge;
Thi intet Øiemeed man kan udfinde,
Som det med dem var værdigt at forbinde.
Men, kiære Læser, lad din Taare rinde
For Spil for Dyd, for mig, for hvad du vil!
Jeg spiller immer bare for at vinde,
Og glemmer nødig hvad jeg sigter til.

Den anden Konst: at digte Splinter-Nyt,
Mon jeg har fattet den? jo pyt!
De tvende Konster hænge nøie sammen
Og ene er jeg derfor ei om Skammen.
Selv Baco, som var Mester for de Syv,
Hvem Hitte-Konsten var en Hovedsag,
|A:305Han drømde aldrig om saa klar en Dag,
At ved dens Hjælp endog den bedste Tyv
Capabel var for noget Nyt at finde,
Hvor, før han kom, slet ingen Ting var inde;
Dertil og hører større Mesterskab
End til at vække ham op af sin Grav,

Saa det er, synes mig, slet intet Under,
Den Konst er sjelden, endog nuomstunder;
Ja, knap i To, end sige da i Flere
Med slig en Glands kan Solen culminere.
Skal af historisk Skrift jeg Læseren berette,
Hvor Maro drak sit Øl, og Vessel fik sin Mette,
Hvor Holberg fandt sin Paars, Homerus sin Achil,
|PS:485Hvor Jochum stanged Aal, og Jesper fanged Sild?
Det gøres ei behov, jeg vil Papiret spare,
Til nye Opfindelser, thi det er sjeldne Vahre,
Paa intet Marked fast man kiendte dem af Navn,
Før nys i Leipzig først, og saa i Kiøbenhavn.
Poeter, har man hørt, den Tyve-Konst blev givet,
At stjæle brave Folk selv Hjertet ud af Livet,
At stjæle af et Sprog de allerbedste Ord,
Udaf Historien hver Gierning skøn og stor;
Dog mangan Een fik Ord for Mester i at stjæle,
Enddog han havde fast kun Nemme til at hæle.
Poeter var tilladt alt saadant Tyverie
Selv af hinandens Vers, thi deres Konst var frie,
|A:306Hvem som var allermest til Kort i Konsten kommen,
Ham stjal med Æren dog Folk Skillingen af Lommen,
Det kunde man forstaae, det gik naturligt til,
Men nu poetisk Konst maa kaldes Fandens Spil,
Poeter deres Digt op under Fødder træde,
Og spille saa, at vi maae baade lee og græde,
Det er en farlig Konst for Stat og Politie,
Man kan ei være glad, før den er vel forbi,
Thi hvo som kommer først i slig en Skabe-Vane,
Han videre kan gaae, end Nogen skulde ahne.
Han skaber Nyt, formerer Verden, nu velan!
Men sikker i sit Huus er ingen ærlig Mand,
Thi sæt den Muelighed, at ingen Ting fik Ende,
Saa maatte den Poet sig dog til Noget vende,
Og vee da Folk og Fæ i samme hele Egn!
Da Jesper blev en Tyr, en Hane blev Peer Degn,
Til Steen blev Nille-Moer og Lisbeth, Magdalone,
Thi være paa sin Post hver ærlig Mand og Kone!

Bekiendt, man siger jo, er halv forladt,
Og nu har jeg bekiendt, mig fattes,
|PS:486Summa Summarum baade Dit og Dat,
Som kan i Vers af ingen Ting erstattes.
Et Eventyr som Delamott' Fouqvees,
Der sagtens yngle, saa vi faae en Snees,
|A:307Min Læser da ei vente kan med Føie,

Men maa med Huusmands-Kost sig lade nøie.
Etymologisk er paa Jydske et Æmter,
Alt det, hvormed til Tids-Fordriv man skiemter,
Og da jeg kommet er saavidt med Flid,
I mit poetiske Talents totale Ruining,
At jeg har Hjerte, og mig tager Tid,
Til Jydskens som til Sællandskens Studering,
Saa tager Tungen jeg paa Ordet nu,
Og kalder Æmter hvad jeg kom ihu,
Og kalder Æmter hvad jeg har bag Øret,
Thi, sandt at sige, lad kun *Ingen* hør'et!
Hvad idelig jeg tænker, pønser paa,
Det Haab som holder mig min Pen i Live,
Bogstavelig er Tiden at forslaae,
Med hvad som kieder mig den at fordrive.
Heraf, jeg mener, man indseer dog vel,
Jeg Tiden ei vil more med mit Æmter,
Thi netop for at kiede den ihjel,
Med hvad der kieder mig jeg skiemter.

For Resten Æmte kaldes ogsaa Avne,
Og Læseren for mig maa vælge frit,
Det kommer mellem os ei an paa Navne;
Athene kalder vist det Hele Skit,
Vis-Vas og Kælling-Præk, Forgift og Edder,
|A:308Ifald hun ikke glemmer hvad hun hedder.
|PS:487Af hende har min Læser sagtens hørt,
Især da man ved hendes Byld har rørt,
At jeg blev *sløv*, da jeg mig *slog* til Roe,
I Armene paa Morten Luthers Troe,
Og lod det kiende i et kort Begreeb,
Hvori jeg smukke Folk dog bandsat kneeb,
Og ydermere, da jeg, Tingen siger: *siden*,
Begyndte ret at *tordne* imod Tiden.
Det var da fulmen brutum vil man troe,
Men skal dog ikke sige det saa lige,
Thi Rosmer Vandmand under Vælling-Broe,
Sig barer nok for Stjernerne at kige,
Mens Tordnen ruller, og naar den er endt,
Og Rosmer stikker op *sin lange Næse*,
Da er hans Vidnesbyrd kun lidt bevendt,
Hver Trolde i Solskin tør ad Lynild blæse,
Og Lynet har sin meget gode Grund
Til ei at stange Aal paa Havsens Bund.
Dog, dette være sagt i Parenthes
Om Tegnet under Krebsens Vendekreds,

(Thi Rosmer Vandmand, som jeg saae forleden,
Han er bestemt en ægte Krebs forneden)
Om *Circumflexen* i Athenes Tut,
Reflexen af en overblæst Acut!
At jeg er sløv, det vil man gierne troe,
|A:309Og nu kan Læseren da sagtens vide,
At jeg forgaaer i mine egne Skoe,
Og vil i Æmterne til Vands ham ride,
Saa, er han klog, han tager sig i Agt,
Og bruger Benene, før jeg faaer Magt,
Og sætter ham midt i den dybe Slie,
Hvor jeg har druknet al min Poesie;
|PS:488I *Slien*, som ei Erik Plovkiep ene,
Men alle Valdemarerne har slugt,
Som over Slægter, med samt Bauta-Stene
I Tusindtal, sin Bølge har tillukt.

Dog, Alvor talt, det har slet ingen Fare,
Thi mig er *Slien* rigtig nok for dyb,
Men *Publicum!* jeg har mig lært at bare
For Kæmperne at ligne ved et Kryb,
Jeg er ei søvant, men det er hveranden
Thi Vand er netop Tidens Element,
Jeg rider paa hvad der kan gaae i Stranden,
Dermed vi er paa begge Sider tjent:
Godt Folk, de faae hvad de kan bære,
Og Leilighed til ret at vise sig,
Jeg faaer, hvad ei jeg kan undvære,
Et Knubskib til at komme over Slie.
Jeg er en Flue kun, som siger: mig Forlov
At sidde op paa Tidens lange Næse
|A:310|PS:489Og flytte mig derpaa fra Bov til Bov,
Alt som sig Vinden tager for at blæse!
Slaae mig ihjel, ja, det er ingen Sag,
Det kan jo Tiden med sin lille Finger,
At sige, naar jeg sidde vil for Slag,
Og ei betids til mit Behold mig svinger,
Men det er ingenlunde *liberalt*;
Og heller ingen Ære just for Tiden,
Af Langbeen Rise er det splittergalt,
At øve Kæmpeværk som Tomme liden;
Og derfor haaber jeg, at Tiden vil
Langt heller taale, at jeg er paa Spil,
End ved et saare misligt Flue-Smæk
Sig tage selv ved Næsen som en Giæk.
Dog, her det giælder ikke blot om Ære,

Ei blot om Skammen, dersom man slog feil,
Det Tiden kan *af* Nordens Myther lære
Naar den paa Broke sig vil see i Speil.
Formodenlig har Tiden, vil jeg troe,
Alt gjort saavidt ham sine Konster efter,
At den har ladet Fluen have Roe,
Og rask gjort Vind af alle Kræfter,
Saa det forgyldte Sviin er alt i Stand,
Og Drupner skinner paa den lille Finger,
Nu giælder det at taale meer end han,
Saa Hammer-Skaftet ei i Heden springer;
|A:311 Thi, som bekiendt, han holdt ei Pinen ud,
Da Fluen satte sig ret paa hans Næse,
Der blev en Ridse i den tykke Hud,
Og Broke glemde, at han skulde blæse,
Og for det Smæk som kyste Fluen bort,
Med Hammerne han kom til Kort.
Han var en Dværg, altsaa en Tomme liden,
Og har af sin Utaal da ingen Skam,
|PS:490 Men for en Kæmpe, som Oplysnings-Tiden,
Det var en Skændsel jo at ligne ham,
Den maa jo tee sig sine Tanker værdig,
Og taale Alt for Egen-Nyttens Skyld,
Og derfor tryg, til Hammeren er færdig,
Jeg pirrer ved dens ømme Næsebyld.

Dog, nu fra Billeder til selve Tingen!
Mit Æmter er, som sagt, kun lidt bevendt,
Saa jeg tør haabe at der findes Ingen,
Som være vil den store Skam bekiendt,
Ei flux at fatte hvad jeg sigter til,
Og oversee med Eet det hele Spil,
Thi hvilken Pebling veed ei meer end jeg!
Og hvem det veed, ham narrer jeg vist ei,
Thi han kan hænge paa sin Hjerne-Væg,
Mit Æmter som et lille *Hov'dvands-Æg*,
Og lugte sig til Alt hvad der er inde,
|A:312 For Lampens Aand maa Ringens staae paa Pinde,
Og Børne-Griller maa jo Mænd forstaae.
Desuden har Athene bandet paa,
At hvad jeg kvæder det er Hip som Hap,
Og det naturligviis hun vidste knap,
Hvis ikke hver min Sang og hver min Skose,
For hende var som Fod i Hose.
Altsaa, hvis Nogen har saa tungt et Nemme,
At ei han fatter Alt saa flux,

Da finder han Athene sikkert hjemme,
Ifald han spørge vil om Jux,
Og naar han staaer for hendes Throne,
Da sige han fra mig kun frit,
At Fruen er en Hose-Kone,
Og hele hendes Viisdom Skit,
Hvis ikke som en Natuhr-Philosoph,
Hun, uden Hovedet at bryde,
|PS:491Saa let mit hele Æmter kan udtyde.
Som hun kan sige: Uglen Duglen Dof.

1

Det kalder nemlig Sællandsfaren skielmsk nok *for Løier* at skrive
Tydsk.

Norne-Giæst.

Hvorfor saa hastig? kom dog indenfor!

Holger.

Jeg har ingen Stunder, til Venne-Huus er ingen Omvei, derfor kom
jeg, og vilde sige dig **|A:313**Farvel, men gik jeg ind, saa blev jeg
sinket, og Tiden er kostbar.

Norne-Giæst.

Men Hastværk er Lastværk, og far i Mag et gyldent Ord. Hvad vil Du
med den Asen-Kiæft?

Holger.

Bevise Philisterne at de ere hjulbenede.

Norne-Giæst.

Og skiørhovedede tillige, ikke sandt? men mener du at Benene blive
ligere, naar de brækkes, og Hovedet stærkere, naar det gaer i
Stykker?

Holger.

Det veed du nok, men jeg veed ogsaa, at Andre dog kan speile sig i
dem, og lære at see til deres Been, og føle til deres Hoved.

Norne-Giæst.

Og sige: det er dog en Pokkers Karl, den Holger, som han kan slaae
Dommedagsslag?

|PS:492*Holger.*

Ja, seer du vel, naar den Tanke falder mig ind, da pleier jeg gierne at
sige til mig selv: du er en Æsel, og smide den smukke Tanke i
Rendestenen, men saa for Resten gjøre hvad Ret er.

Norne-Giæst.

Men hvad om du lod Naade gaae for Ret! det tjende dog maaskee
baade dig og Philisterne bedst. **|A:314**At statuere et Exempel var vist

nok nødvendigt, men det har du og, saavidt jeg seer, alt gjort. Put nu kun, indtil videre, din Asenkiæft i Lommen, og kom herinden for, jeg har just Noget, som jeg skulde tale med dig om.

Holger.

Velan! du har vel Ret.

Norne-Giæst.

Hvor agter du at holde Jubel-Fest?

Holger.

Det var min Agt at holde den paa Nicolai Kirkegaard, det syndes mig var det naturligste Sted, thi der stod jo Kirken for Hans Tausen.

Norne-Giæst.

Ja rigtig, du vilde altsaa holdt den med din Asenkiæft og Slagterne. Der kunde blevet rare Løier af, og man havde vist faaet at see, der var en Kirkegaard, men at Slagter-Boderne vare blevne til en Kirke, det vil jeg meget tvivle paa.

Holger.

Ei uden Aarsag, men skal man da staae og see paa, at der sælges Kiød, hvor fordum skiænkedes Aand!

|PS:493Norne-Giæst.

Nei, man skal gaae sin Vei, og lade skee, hvad man ei kan forhindre.

|A:315Holger.

Men gaaer *min* Vei paa Jubel-Festen da ikke nødvendig over Kirke-Gaarden?

Norne-Giæst.

Naturligviis, thi den er saa at sige allevegne, men derfor skal man netop gaae over den, og reise udenlands.

Holger.

Ja, udenlands! til Morten Luthers Grav! er der vel bedre?

Norne-Giæst.

Hvem siger det? den er jo ogsaa indenlands.

Holger.

Du mener altsaa, man skal reise ud af Verden, og dertil burde man altid have Lyst, men hykle Lyst dertil, kan ikke nytte, og selv om Lysten var der, maatte man vel bie, til Age-Posten gaaer.

Norne-Giæst.

Forstaaer sig selv, men du veed jo nok, at daglig gaaer der dog en Ride-Post, som man kan reise med, naar man vil sidde bag paa Hesten, og lade blive hvad man ei kan føre.

Holger.

Ja, det kan du, men *ikke jeg*.

Norne-Giæst.

Rigtig! men kunde du da ikke lære, at dutte dig selv?

|A:316|PS:494Holger.

Ja, det er grumme let sagt, men naar det skal gøres for Alvor, da er det ingen Spas.

Norne-Giæst.

Nei, vist er Alvor ikke Spas, men derfor kan de gierne følges ad, naar de er gode Venner, og har du Lyst til en ordenlig Spas, da skal jeg for ramme Alvor tage dig med til Brattingsborg; saa kan vi holde Jubel-Festen der, eller see, om vi kan faae Saga til at følge med os hjem, og i saa Fald kan vi holde den hvor det skal være, thi hvor hun kommer staaer alting paa Pinde.

Holger.

Ja, skiøndt jeg ikke rigtig forstaaer det, saa kunde jeg dog nok have Lyst til et saadant ordenligt Eventyr, men jeg kan hverken gaae eller ride den lange Vei, og kan du bære mig?

Norne-Giæst.

Jeg havde rigtig nok tænkt, at du nu var stor og stærk nok til at bære mig.

Holger.

Spot gjør ingen Mand godt; jeg veed nok, at du har baaret mig saamangen god Dag, men da var jeg lidt mindre, og du lidt yngre, og just fordi jeg nu burde kunne bære dig, er jeg bange for, at du kan ikke længer bære mig.

|A:317*Norne-Giæst.*

Ja, ja, der er Noget i, og ret længe gjør jeg det vel heller ikke, men for een Gang gaaer det vel endnu an, at sige, naar du vil finde dig i Billighed, **|PS:495**thi det kan du sagtens begribe, at hverken kan jeg bære en saadan lang Rekkel paa Armen, og heller ikke kan min gamle Ryg taale en saadan Side Flesk over sig.

Holger.

Ja, men hvordan vil du da bære mig? du kan dog ikke putte mig i Lommen!

Norne-Giæst.

Nei, det kan jeg rigtig nok ikke, fordi der er Hul paa begge mine Vest-Lommer, og det kan ikke nytte, at tabe dig paa Veien; men større Logement faaer du alligevel ikke, om jeg skal bære dig; thi det eneste Sted, hvor du kan være, det er i min Lyse-Kasse, og der veed du nok er kun knap Leilighed.

Holger.

Ja, bitterdød! det er jo ret egentlig talt et Flue-Skab, og jeg vil gjerne troe, at hvad der duer af mig, kunde der faae Rum, men at skille det fra hvad som ikke duer, der vil nok Hede til.

|A:318*Norne-Giæst.*

Naturligviis! men har du ikke ogsaa været i Heden, og naar du kun rigtig dutter dig selv, saa skilles vel ad, hvad der ikke hænger rigtig sammen. As-Laug har ligget der, og større end et Barn veed du jo nok, du maa ikke være. Gaae kun nu op i Stor-Stuen og tag mig Harpen! har du Lyst og Mod, saa skal du see, at det gaaer an.

Holger.

Ja, tag mig den! du veed jo nok, at jeg kan neppe rokke den.

|PS:496*Norne-Giæst.*

Kunde vil du sige, da du var en Kæmpe og en Herremand i dine egne Tanker, men er du ikke det endnu, saa er jo Stillingen forandret, saa skammer du dig ikke ved at lægge dig paa Knæerne, og tage fat om Fodstykket, saa er du stærkere og den lettere, saa gaaer det nok. Tænk bare paa at du vil ligge i Lyse-Kassen som en lille *Mund-Harpe*, saa skal du see, det er dig ingen Sag at bære den.

Holger.

Velan! jeg vil lade begge Dele komme an paa en Prøve, og kan jeg bære Harpen, og kan du bære mig i den, saa vil vi aldrig mere skilles ad, men leve og døe med hinanden.

|A:319*Norne-Giæst.*

Og opstaa tilsammen, ja, Amen!

Saa est du kommet da, du store Time,
Som jeg har ventet paa i tusind Aar;
Som jeg har frygtet for og længdes efter,
Da Lodden kastes for min Alderdom;
Ja, meer end det, da mine Dage tælles,
Da det skal sees, om jeg min Tid har spildt;
Hvortil jeg har opfostret min Eenbaarne:
Om han er mig en Alderdommens Trøst,
Hvad heller han mig er et Skiændsels Vidne!
Dog, Gud skee Lov! jeg føler ingen Frygt,
Jeg følte den i mange mørke Timer,
I Synd undfanget, i Misgjerning født,
Det er jo selv den bedste Moders Afkom,
Og jeg! ak jeg tilvisse blues maae
Naar Kienderen indkiger i mit Hjerte;
See, derfor skjaldv jeg tit og mangan Gang,
|PS:497Med dybe Suk og under bittre Taarer;
Men Gud er naadig, han som mig tilgav
Han har benaadet mig og i min Søn.
O! han har kostet mig heel mangan Taare,
Men er dog nu vist ei for dyre kiøbt.
Han sig ydmyger, o, det er en Glæde,
|A:320Som selv Guds Engle dele vist med mig,
Ja, jeg kan føle det: i Himmel-Choret
Der klinger nu med dobbelt Jubellyd;

Et Barn er født i Bethlehem
I Bethlehem,
Thi glæder sig Jerusalem,
Halleluja Halleluja.

Han lagdes i et Krybbe-Rum,

Krybbe-Rum,
Uden Ende er hans Herredom,
Halleluja Halleluja.

I denne samme naadelig Tid,
Naadelig Tid,
Prise vi alle den Herre blid.
Halleluja Halleluja.

Norne-Giæst.

Her maae jeg bede, Luther! ved din Grav,
Og kysse Støvet af de kolde Stene.
Men ak! hvor Lyset tændtes ved din Haand,
For som et Nordlys i den Fimbul-Vinter,
Der forestod, og hersker end paa Jord.
|PS:498At skinne venlig for det tykke Øie,
Som ængstlig søgde den nedgangne Soel,
Ak, her er mørkt, ja et ægyptisk Mørke!
|A:321O! fattig er jeg, som den Enke-Viv,
Der fordum offrede de tvende Skiærve,
Men Herren sagde, at hun gav dog meer,
End alle Rige, thi hun gav sin Næring.
Velan! Lutherus! jeg i Jesu Navn,
Vil give min for Graven at oplyse.
Det er kun lidt hvad Lys jeg har endnu,
Og naar det slukkes er min Klokke slagen,
Da synker ogsaa jeg i Støvet ned;
Men tændes maa det, som en venlig Lampe,
At lyse over dine Helgenbeen,
Det kiendes maa, at end et Hjerte banker,
I kiærligt Minde af din Kæmpe-Aand,
Det høres maa, at Ordet du mig lærde,
Endnu har Liv og Kraft og Jubelklang.
Kom, Holger, ud af Lysets snevre Kammer,
Og hold det tændt her over Luthers Grav,
Imedens jeg min Svanesang istemmer,
Og rører Harpen, til den kolde Haand
Nedglider stiv imellem disse Strænge,
Som end skal tone, naar jeg segner mat,
Et sødt Farvel til Sjælen som udfarer!

Holger.

Hvad er det, Norne-Giæst, hvi skiælver jeg?
Hvi gyser jeg, som mig en Dødning rørde!
Er det Medlidenhed, og Sorg for dig!

|A:322*Norne-Giæst.*

Det er *Med-Lidenhed*, thi naar jeg segner,
Da synker livløs ogsaa du til Jord,
|PS:499Vi blanded Blod, før du blev født til Verden,
Og ud af Tiden maae vi følges ad;
Men derfor og jeg dig maa aabenbare,
At du har nu vor Skiebne i din Haand,
Paa dig beroer det, om Lyset tændes,
Og det gjør Skiel imellem Liv og Død.

Holger.

Nu først jeg føler det i alle Maader,
Hvor gaadefuldt mit Forhold er til dig,
At i sig selv jeg er ei værd at nævne,
Men er i Grunden jo dit Livstegn kun.
Ei kan jeg sige, hvad jeg dig tør kalde,
Du, min *For-Ælder*, om det var et Ord;
Men nu forstaaer jeg, hvad du fordum sagde,
At Herregaarden meer var din end min.
Ak nu, da Livet skulde først begynde
At tee i mig sin underfulde Kraft,
Nu, da jeg først, fortrolig med min Gaade,
Forligt med Gud, forenet med mit Liv,
Mit Dagværk skulde til Guds Priis udføre;
Nu beder du mig tænde selv mit Baal!
Ei vil jeg trodse, og ei tør jeg klage,
Ei maa jeg vægre mig, din Villje skee!
|A:323Men, først besind dig paa den sære Tanke,
Og føl dig for om Villien er Guds!
Thi hvad der leve kan til Herrens Ære,
Det veed jeg vist Han ikke vil skal døe.

Norne-Giæst.

Og mener du, den Villje er min egen,
At offre her, hvad jeg har levet for,
At lamme Haanden, ret som den udstrækkes
Mod Kronen, der opfylder min Attraa!
Ja mener du, ei inderlig jeg sukker:
|PS:500Forskaan mig, Fader! for den bedske Kalk,

Om det er mueligt, men dog skee din Villje!
En Draabe dog det er kun af den Kalk,
Som min Forløser tømde heel uskyldig,
Det Galde-Bæger som jeg skiænked fuldt,
Og denne Draabe, o, selv den har Sødme,
Forsødet er den med min Frelsers Blod!
O, lad os føle det! ei er det Kronen
Vi her nedlægge paa en Helgen-Grav,
Nei, Øie-Blikket, som os kunde times,
Berørelsen i Støvet er det kun
Af christen Kiærlighed vi her opoffre;
Hvad siger jeg! nødvendig give op,
Thi kun af Kiærlighed kan Kronen røres
Og forbigik vi, hvad *den* driver til,
Da gik nødvendig vi jo Glip af Kronen!
|A:324O, tænk paa ham, der havde Herrens Ord
For, at Velsignelsen hans Sæd tilhørde,
O! tænk paa ham, som troed uden Haab,
Og ledte selv til Baalet sin Eenbaarne!
Ja, troe paa Ham, som holder hvert sit Ord,
Og kan, saa brat han vil, opvække Døde!
Der skrevet staaer: lad skinne eders Lys!
Saa eders Dyd blandt Mennesker maa skues,
Og Himmel-Faderen erholde Priis!

Holger.

Jeg maa, jeg vil, o give Gud mig Kræfter!
Men grib i Harpen, løft din Røst i Sang,
Saa trods min Svaghed jeg kan føle Styrke,
I Aandens Samfund Eet med Gud og dig!

Norne-Giæst.

- 1 Skal paa Gudruns Bænk i Støvet,
Stum jeg sidde med min Stav,
|PS:501Stirre overhaands bedrøvet,
Koldt paa Bibel-Kæmpens Grav!
Skal med Magt jeg kvæle Sukket,
Sidde, som jeg var udhugget,
Luther! til din Bauta-Steen!
- 2 Skal jeg i sagte, veemodige Lyde
Hviske ved Graven om Sorg og om Savn!
Skal jeg, mens Fjender sig bryste og fryde,
|A:325Bævende stamme den Elskedes Navn!

Skulde med Taarer jeg Luerne dæmpe,
Og som et Gienfærd af hensovne Kæmpe,
Svæve om Graven i Midnattens Mulm!

3 Nei, Sorg kun den forstener
Som har ved Grav ei Haab,
Lad hviske hvo som mener,
At sandt er Fjendens Raab!
Lad flyde hen i Taarer
De feige Verdens Daarer,
Som ei har Trøst i Nød!

4 De Hjerter som hensmelte
I Gud, de fatte Mod,
Og Taaren skaber Helte
I Pagt med Jesu Blod;
Ei Røsten vil jeg dæmpe,
Lyd høit om Herrens Kæmpe,
Kling sødt o Minde-Sang!

5 O! var min Røst en Torden,
Og var mit Blik et Lyn,
Da skulde brat fra Norden
I Syd for Sagn gaae Syn,
|PS:502Da Tibrens Bølger gule
|A:326Snart skulde Asken skjule
Af Rom og Vatican!

6 O kunde jeg kun sjunge
I Chor med Davids Aand,
Var et Guds Sværd min Tunge,
Og sad det i min Haand,
Da skulde Blod det farve,
Og Helgen-Skaren arve
Sit frelste Fædreland!

7 Lyd høit i Skye, min Klage,
For Helten under Muld!
Fra Gnyta-Hedens Drage
Han vandt det røde Guld,
Han stævned giennem Flammer
Til Brynhilds Gaade-Kammer,
Og løste hendes Baand.

8 O vee den Blomst af Budle,
De Skud af Gjukes Rod,

Som vilde sig besudle
Alt med den Volsungs Blod!
O Vee som Ingen fatter
Den Lokes fule Datter!
Vee Hel med Grimhilds Navn!

- 9 **|A:327**Ja Hevnen brat skal vaagne,
Alt med saa bange Kaar
For Gunner og for Hogne
I Bolt og Ormegaard;
Thi meer end Gudruns Taarer
Og Blod i egne Aarer
For dem var Guldets Glands.
- 10 **|PS:503**Lad høit mig dig berømme,
Du Helt, som kiæk og bold,
Trods Ild og Edder-Strømme,
Lemlæsted Romas Trold!
Ja, feig fra Kampens Bulder,
Alt fra sin Arm og Skulder
Som Grændel flygted han.
- 11 Endnu, ak, gaaer hans Moder
Ved Midnat ud paa Rov,
Ja, Hrodgars Vaaben-Broder
Hun kvalde mens han sov;
Den Hex saa leed sig skjuler
I Fjeldets dybe Huler,
Paa Nykke-Havets Bund.
- 12 Hoveer dog ei, du Fule!
Din Tid er snart forbi,
|A:328Ei skal dig Klippen skjule,
Ei Trolddom dig befrie.
Lad Muld kun mig bedække!
Gud kan sig Børn opvække
Af Stene som af Støv.
- 13 Ja, skin, mit Lys, med Vælde!
Kling høit, min Sang og gjald!
Saa Lys og Lyd kan melde
Vort Savn i høien Hald!
Da, som de Toner klinge,
Skal Helten brat opspringe
Alt af sin Himmelseng.

- 14 Til Lue-Skoven haster
Den Helt som ei kan døe,
|PS:504Og dristig han sig kaster
Alt i den sorte Søe.
Hans Brynje aldrig bugner,
Og Sværd med Oldtids Runer,
Til Brug er ham beredt.
- 15 Naar vældig han det svinger,
Faaer Jesabel sin Løn,
Og hovedløs nedspringer
Til Helhjem hendes Søn;
|A:329Med Hoved og med Hjalte
Skal Bjovulf og de *Talte*,
For Hrod-Gar stædes ind.
- 16 Da vorder Fryd og Glæde,
Alt i den Konge-Hald,
Og Hrod-Gar selv skal kvæde,
Og Hornets høie Gjald
De Unge med de Gamle,
I Salen skal forsamle,
Til Fryd om Gildes-Bord!
- 17 Fra alle Kirke-Sogne,
Man byde skal til Giæst,
Og jeg skal da opvaagne
Alt til den Jubel-Fest.
Brænd sygt, brænd ud min Kierte!
Det gløder i mit Hjerte,
Du tændes vist igien.
- 18 Da skalst du evig straale
Som Soel i Middags-Glands!
Brist kun, hvad ei kan taale
Den klare Guddoms-Glands!
|PS:505Af Lyset i det Høie
Mig dannes brat et Øie,
Hvormed jeg Gud kan see.
- 19 **|A:330**Guds Barn jeg monne være,
Det vidner Aanden klart,
Og mellem Himlens Hære,
Jeg det erkiender ,
Som Sønnen skal jeg være,

Thi i sin Guddoms Ære
Jeg skal beskue ham snart.

- 20 Hvi vil du dig saa klage,
Og jamre, kiære Sjæl!
Dig saa med Sorrhig plage!
Troe dog din Frelser vel!
Vær du i ham kun froe!
Han veed din Sag at vende,
Til glad og salig Ende,
Det skal du stadig troe.
- 21 Han aldrig dem forlader
I nogen Modgangs Tid,
Som kiende ham for Fader,
Og slaae til ham al Liid;
Seer det end farligt ud,
Du tørst ei ved at grue,
Du skal dog Frelse skue
Fra al Miskundheds Gud.
- 22 **A:331** Ei gaaer det ham ad Glemme
At du i Støv er klædt,
Hans Trøst du skal fornemme,
Hvad Nød du i er stædt;
PS:506 Kun tie og liid og bie!
Naar Han vil Hjelp tilskikke,
Da kan al Verden ikke
Der gjøre Hinder i.
- 23 Hvad Satans Pak end sværmer,
Saa er dog Gud din Borg,
Som kiærlig dig beskiærmer,
Og redder af al Sorg;
Om hele Helvede
Sig end imod dig sætter,
Det Intet dog udretter,
Guds Villje dog maa skee.
- 24 Skal det og hardt tilgange,
Saa krymp dig ei derved!
Det gik saa andre mange
I denne Uselhed,
Langt bedre dog for hver,
Med Guds Folk her at lide,
End hisset times Kvide

I evig Døds Ufærd,

25 |A:332 Saa knur, min Sjæl! kun ikke
Mod hvad i Jesu Navn,
Dig Gud vil Selv tilskikke!
Det alt er til dit Gavn!
Dit Haab paa ham kun stil!
Ihvad dig gaaer til Hjerte,
Dig trøste i al Smerte
Han baade kan og vil.

26 Derfor jeg ham hengive
Vil mig og al min Id,
|PS:507 Gud unde mig at blive
Hos Sig til evig Tid!
Det Alt behager mig,
Hvad Herren selv behager,
Jeg veed, Han Omhu drager
For mig saa faderlig!

Holger.

Vederkvæget har din Sang min Sjæl,
Psalmens Olie min Smerte dulmet,
Hvis endnu dig stander Tungen bi,
Lul da for mig, syng en Aften Psalme!
Vilter spiller Luen paa min Haand,
Og i Heden Fingrene sig krympe,
Slippe Vægen nænner jeg dog ei,
Flagrende sig Lyset selv bør slukke.
|A:333 Syng du for mig, saa jeg holder Stand!
Giennemglød mig med din varme Aande,
Saa jeg stivner ei i Dødens Stund,
Men opløses som en Bøg i Aske,
Saa at medens jeg hensmuldrer skiør
Sidste Gnist endnu kan i mig tindre!
Vist jeg veed, Gud trænger ei til mig,
Savner ei sit Redskab, naar jeg segner,
Taus tilbeder jeg Hans skjulte Raad;
Men hvis ei det er min Gud at friste,
Ydmyg beder jeg, at mig et Tegn
Før jeg døer, maa i den Tro stadfæste,
At ham tækkes, hvad jeg taaler her!

|PS:508 *Norne-Giæst.*

- 1 Som den gyldne Soel udbryder
Vældig af den sorte Skye,
Og sin Straale-Piil udskyder,
Indtil Mulm og Mørke flye,
Saa min Jesus af sin Grav,
Livets Soel af Dødens Hav,
Seierrig opstod med Ære,
Feige flygted Mørkets Hære.

- 2 For den Paaske-Morgenrøde
Tak, du Soel med Liv og Aand!
I dens Straaler Støv kan gløde,
|A:334 Under Dødens kolde Haand,
Ingen Tunge, ingen Sang,
Tolker det med værdig Klang:
Selv i Gravens skumle Rige
Mørket maa for Lyset vige.

- 3 Føle kan jeg i mit Hjerte,
At min Sjæl har Trøst deraf,
Al min Sorg og al min Smerte,
Jorder jeg i Jesu Grav,
Giæstet i sin egen Gaard,
Døden der fik Bane-Saar,
Nu til Livsens Drot skal stige
Lovsang fra de Dødes Rige.

- 4 Lad kun Hvirvel-Vinden suse,
Kiødet skiælve som et Løv!
Lad kun Dødens Bølger bruse,
Løse og mit Liig i Støv!
Ligger jeg i Muld enstund,
Ligger jeg paa Havsens Bund,
|PS:509 Mens jeg sover, nye Klæder,
Skiæres mig til evig Hæder.

- 5 Sjung, min Sjæl, og glem al Sorgen!
Dimmel-Ugen skrider snart,
Aarle om den Paaske-Morgen
|A:335 Alt det Dunkle vorder klart.
Frygt ei Snee og Vinter-Kuld!
Alt som Rugen over Muld
Smiler ad dig, naar du græder,
Haabet, svøbt i Sommer-Klæder.

- 6 Odd og Egg paa Fjendens Vaaben,

Sløvedes i Jesu Kiød,
Tørne af paa Helgen-Kaaben
Som han gav dig i sin Død,
Svøb i den dig kiæk og bold!
Det er Troens Demant-Skjold,
Under det du trygt kan smile,
Selv ad Fjendens Lue-Pile.

7 Sov da ind i Fred, du Kiære,
Sov nu sødt i Jesu Navn!
Sjungende Guds Engle bære
Brat dig i din Frelsers Favn,
Døden, siden Jesus vandt
Løser kun hvad Synden bandt;
Dine Lænker, naar de smelte,
Dannes til et gyldent Belte.

8 Frist ei Gud med Daare-Bønner!
Dræb hver Tvivl med Herrens Ord!
Tro og Tillid Gud belønner,
IA:336Bryder aldrig hvad han svor.
PS:510See et Tegn med sund Forstand,
I min Sang paa Gravens Rand!
Vilst du Tegnets Kraft fornemme,
Nyn som jeg med sagte Stemme!

9 Tak for al din Fødsels-Glæde!
Tak for hvert dit Guddoms-Ord!
Tak for Dug i Daabens Væde!
Tak for Mad paa Naadens Bord!
Tak for Livet du gavst hen!
Tak at du det togst igien!
Lov og Tak og evig Ære!
Salig skal jeg Synder være!

10 Sjung, min Sjæl, og lad dig røre!
Smil i Døden, græd af Fryd!
Kanst du Orgel-Tonen høre!
Det er Engle-Vingers Lyd;
Hils med Lov og Tak og Priis
Baaren fra Guds Paradiis!
Tro og sjung! saa skalst du stige
Sjungendes til Himmerige.

Vom Himmel hoch da komm ich her
Ich bring euch gute neue Mähr,
|A:337Der guten Mähr Bring ich so viel,
Davon ich singen und sagen will.

Lob, Ehr sey Gott im höchsten Thron,
Der uns schenckt seinen eingen Sohn!
|PS:511Des freuen sich der Engel Schaar,
Und singen uns solch neues Jahr.

Holger.

O! nu Guds Kraft jeg kan fornemme,
O Fryd! det er Lutheri Stemme!
Nu farer jeg herfra i Fred,
Mit Øie saae Guds Herlighed!
Med Davids Kiep, med Jakobs Stav,
Jeg overspringer Dødens Hav;
Her er Guds Huus og Himlens Port,
Den staaer oplukt, det Tegn var stort,
O Miskundhed, som maales ei!
O Jesus! hvilken Konge-Vei!
O hvilket Liv i Herrens Aand!
O skjul mig evig i din Haand!

Luther.

Amen! Amen! ja far vel!
Far til Gud, du fromme Sjæl!
Sød er Hvilen i høie Chor,
Under det evige Alter-Bord!
Lovet være den Guders Gud!
|A:338Salighed er det at fare Hans Bud!
Kiærlighed straaledede over min Grav,
Fromhed savned en Støtte Stav;
Kiærlighed straaler i Himmelen ind,
Vaagne jeg maatte i Natlampe-Skin,
Høre jeg maatte det Suk ved min Grav,
Herren mig sendte med Sang og med Stav!
Lover, I Engle! den evige Fader!
Suk Han bønhører, og Synd han forlader,
Han sig maa bukke for Stjerner at skue,
Støvet er dybt under Himmelen Bue,
Støv Han besøger, med Liv og med Glands,
|PS:512Støvet Han kroner med Evigheds Krands.
Skiælver I Slægter, som Naaden forsmæde!

Ild for hans Ansigt skal blussende gaae,
Og før det times dem Skinnet at skue,
Smelte Hans Fjender som Vox over Lue.

Støv og Aske er nu hvad jeg skuer
Her hvor sig hæved de bølgede Buer,
Her hvor det smeltende Hjerte udsang
Frelserens Priis under Psalterens Klang!
Sukker og græder, I Fromme paa Jord!
Brustet er Hjertet, og Nøden er stor.
Hyler, I Stammer, som piinde den Fromme!
Hjertet er brustet og Aaret er omme!

|A:339 Trøstes, I Fromme! kan Tvivlen I kue,
End I paa Jord skal Guds Herlighed skue.
Dødt er ei Noget, som lever med Gud,
Sover og vaagner kun efter hans Bud,
Bindes og løses og ombytter Klæde,
Stiger i Lys og i Liv og i Glæde,
Indtil det sankes i Bruden saa fiin,
Som den Eenbaarne med Fryd kalder sin!

Hører og skuer! jeg taler og spaaer!
Aske og Støv, som har kiendt sine Kaar,
Skal ikke spredes for Vind og for Vove,
Skal ikke sænkes i Graven at sove,
Løftes kun ud af det trykkende Baand,
Løftes i Kiød for at bindes i Aand.

Aske og Støv! i den Signedes Navn,
Tager hinanden med Gammen i Favn!
Bliv til en Olding med sneehvide Haar!
Øiet afbilde hans Æt og hans Kaar!
|PS:513 Furer og Rynker vanhælde ham ei!
Kronen han fandt paa Retfærdigheds Vei!
Bliv til en levende Harpe saa prud,
Skabt til at tone med Ynde for Gud!
Bliv til en Harpe, og bliv til en Haand,
Redskab for Bibelens hellige Aand!

|A:340 Hvo er den Aand som det christnede Hjerte
Higede efter; i Fryd og i Smerte?
Han komme hid for i Harpen at bygge,
Haanden at raade alt efter sit Tykke!

1 Jeg drømde, jeg drømde,
Kong David jeg saae,
Han gav mig i Hænde
Sin Harpe saa prud,
Strængene gyldne
Slog jeg med Vælde,
End vel i Midgard,
Mindes mit Kvad.

2 Jeg bøied mit Øre
Til Bogen hin gamle,
Dens Tale fik Tone,
Og Tungen fik Røst,
Billeder høie
Blikket opdaged,
Venlig jeg skiænked
Skriften mit Pund.

3 Us is riht micel
Dhæt ve rodera-veard
Vereda vuldor-cining
|A:341Vordum herigen!
|PS:514Toner som disse
Tør jeg vel haabe,
Sank ei i Tidens
Skummende Bølger.

4 Jeg Øre og laande
Til Oldtidens Sagn,
I Krands jeg dem fletted,
Med Konst jeg dem bandt,
Som svaiende Kviste
Man sanker og binder,
Og skaber et Lysthuus
I Skoven saa vild.

5 Hvæt ve gar-dena
In gear-dægum,
Theod-cyninga
Thrym gefrunon,
End vil jeg haabe
Hrodgar og Bjovulf
Kvæde i Salen
Kæmpernes Priis.

6 Saa jeg paa Harpen

Hævede Sandsagn,
|A:342| Adled til Epos
Oldtidens Digt,
Stridige Stykker
Snild jeg forbandt:
Yndig blev Sandhed,
Og Æmter sandsynligt.

7

David tilhøre
Harperne alle,
|PS:515| Som faae i Kirken
Klingende Strænge,
Derfor jeg kommer,
Kalder med Føie,
Harpen som dannes,
Davids og min.

Luthers Aand.

Da ydmyg dit Øre du *bøied*,
Til Ordet, som Engle ophøied,
Som høit over Stjernerne svæver,
Som Aander nedstyrter og hæver;
Du hørde da ikke det Sprog,
Som toner i hellige Bog!
Du hørde om Kalken da ikke,
Som Gud giver Spaamænd at drikke,
Der sige: jeg drømde, jeg drømde,
Og gjøre af Drømmen Guds Ord!
|A:343| Ei Kalken de Gamle udtømde,
End staaer den paa Skjaldenes Bord.
Og dybt er der ristet i Hornet:
Hvi mænged du Avner i Kornet?

At Harpen skal David tilhøre,
Det er et usvigeligt Ord,
Kan Strængene liflig du røre,
Hans Fuldmægtig est du i Nord.

Cædmons Aand.

Ja vel jeg kan Strængene røre,
Og Tonen jeg har i mit Øre;
Men hvis ei jeg Grebet har glemt,
Er Harpen forstemt.

Det sige vil, hvis ei Sig Gud har glempt,
For dig ei stemt.

Norne-Giæst.

- 1 Hvor liflig, hvor rolig,
 O Gud! er din Bolig!
 Hvor har jeg den kiær!
 Min Sjæl, som i Fængsel,
 Nu sukker med Længsel:
 O! var jeg kun der!
- 2 Dog Hjertet, som giemmer
 De jublende Stemmer,
 |A:344| Den himmelske Glød,
 Maa raabe, maa sjunge,
 Med jublende Tunge:
 O! Hvilen er sød!
- 3 O Naade for Naade!
 O Kiærligheds Gaade!
 Hvo grunder dig ud!
 En Spurv finder Skygge,
 En Svale tør bygge
 Sin Rede hos Gud!
- 4 Ei fuld er min Glæde,
 End har jeg mit Sæde
 Paa Tærskelen blot;
 Men Høisæde er den,
 Mod Throner i Verden,
 Det føler jeg godt.
- 5 |PS:517| Sig Verden omgiærde
 Med blinkende Sværde,
 Med Mur og med Vold!
 Den skal dog henveires,
 Jeg aldrig beseires,
 Thi Gud er mit Skjold.
- 6 |A:345| Lad Verden kun prale,
 Og prægtig afmale,
 Sin Selveier-Soel!
 Den sortner, den segner,

Kun min selv ei blegner,
Thi Gud er min Soel.

7 Lad Verden i Drømme
Den Styrke berømme,
Som kommer og gaaer!
Jeg salig mig priser,
Ei min jeg forliser,
I Gud den bestaaer.

8 Vel blomstrende, brede
De Veie maae hede,
Som Verden vil gaae,
Men trang er den rene,
Og Hvilen dog ene,
Paa den er at naae.

9 Thi kaarer mit Hjerte,
I Fryd og i Smerte,
Den evige Vei,
Giør Afgrund og Ørke,
End Forbund med Mørke,
Jeg gruer dog ei.

10 **|A:346|PS:518**Skjønndt Intet jeg mægter;
Jeg aldrig forsmægter,
End ei i den gloende Sand,
Thi brænder mig Tørken,
Udspringer i Ørken,
En kiølede Kilde paa Stand.

11 Maa Panden sig bøie,
Og tykner mit Øie,
Har Hjertet kun Suk;
Mig flux vederkvæger
Min Gud med et Bæger,
Velsignelses Dug.

12 Saa fryd dig, mit Hjerte,
Ved Skjold og ved Kierte,
Ved Kilde og Dug!
Paa Morias Høie,
Dig møder Guds Øie
Med Sang for dit Suk.

13 O, der skal du finde,

Hvad dunkelt i Minde,
Og Længsel du saae!
O, da skal du sjunge,
|A:347Hvad stammende Tunge
Nu staver kun paa!

14 Hvor liflig, hvor rolig,
O Gud! er din Bolig,
Din Glands og din Glød!
Velsignet den Trængsel,
Som fødte min Længsel!
O, Hvilen er sød!

15 **|PS:519**O, Naade for Naade;
O, Kiærligheds Gaade!
Hvo grunder dig ud!
Til Spurv og til Svale
Fra Himmerigs Sale
Fornedred sig Gud!

16 Til Spurv sig forringer
Med stækkede Vinger,
Den evige Ørn,
For sig at paatage
Spedalskhedens Plage,
Forskyldt af hans Børn!

17 Han lader sig kløve,
Som Spurven, Guds Løve,
|A:348Udgyder sit Blod,
Og Blodet aftvætter
Den Skyldiges Pletter,
Og skiænker ham Bod!

18 Som Vibe og Svale,
Sig lægger i Dvale
Guds levende Ord,
Kun for paa sin Vinge
En Sommer at bringe
Den iisklædte Jord!

19 Sig Ørnen opsvinger
Paa nyfødte Vinger,
Til Høielofts Hald,
Og bygger i Salen,
Til Spurven og Svalen,

Et Bur af Chrystal!

20 |PS:520 O Magter og Throner!
Og Himle, udtoner
Den Eviges Lov!
Nedknæler! tilbeder!
Hver Palme, hver Ceder
I Libanons Skov!

21 Hver Stamme sig bøie!
De evige Høie
|A:349 Opspringe i Dands!
Og Stiernernes Hære
Forkynde Hans Ære,
Som Glimt af hans Glands!

Norne-Giæst.

Det er saa underlig en Tid,
Naar Nat og Dag de mødes,
Ei Lys og Mørke føre Strid,
Om hvad som da skal fødes,
Thi født er alt hvad skimtes kan.
Og Død mod Liv ei holder Stand,
Der kiæmpes kun af Skin og Skygge,
Af Haab og Frygt som i os bygge.

|PS:521 Jeg seer det vel, at Dellings Søn,
Er født og lagt i Vugge,
Og Hjertet siger mig i Løn,
Han Øiet vil oplukke;
Men fristes kan jeg til jeg seer,
Med disse Øine at det skeer,
Til Bjergets Tinder hist oplødes,
Og Blomsterne i Dal gienfødes.

Her vandrer jeg i Morgengrye,
Alt over nøgne Klipper,
|A:350 Og Hvirvel-Vinden under Skye,
Udhvisler: Haabet glipper,
Men *hvem* jeg troed vel jeg veed,
Og trofast er Hans Miskundhed,
Sin Spæde før en Moder glemmer,
End Barne-Haabet Han beskiæmmer.

Hvad er det vel jeg skimter hist,
Alt over høie Fielde!
Alf-Raudul, det er dig forvist,
Stig op, gak frem i Vælde!
O! slukt nu være maa min Sorg,
Hist øiner klart jeg Brattings-Borg.
Hil være dig, du Morgen-Røde!
Blus op! lad Borgen i dig gløde!

Her vil jeg sidde, medens Soel gaaer op,
Og mætte Øjet med de stolte Syner.
O! hvad det dog er for en deilig Borg,
Naar fra den rette Side den betragtes!
O hvilken Forskiel, naar man seer den hist
Fra Landeveien, og saa her fra Klippen!
|PS:522Hist seer man kun som et uhyre Svælg
Der buldrer inden sine Jern-Skranker,
Udfraader Skum til en uhyre Priis,
Indmaler i sig Alt hvad som har Aande,
|A:351Og giver os kun Navnene igien.
Her derimod, her seer man over Muren,
Seer, at den Malstrøm er kun Borgens Grav.
En Syndflod kun for Himmel-Stormerne,
Et Skylevand, som gloende og stridt
Udbrænder Malmen, og udvasker Guldet;
I hemmelige Aarer til sit Sted,
Det strømmer hen og naar man der kun lærer
At holde Pege-Pinden i den rette Haand,
Da røber den, hvad Over-Skorpen dækker,
Da finder man Guld-Stængerne i Lag
Indfældede i store Marmel-Skiver,
Der kun behøve Reisningen, for flux
I deres egen Kalk at sammenvoxe.
Og Bygnings-Konsten, som man grubled paa,
Omsonst, da Hjernen, i sig selv fordybet,
Bestandig vilde lægge Taget først,
Og lagde det naturligviis paa Jorden,
Og kukelurede der i sin Vrøvl,
Med Stenen under sig, hvoraf med Tiden,
Den Perle-Kylling skulde krybe ud,
Som kunde løfte Taget paa sin Vinge,
Behørig høit og bære det i Luft,
Imens man kunstig tømred Under-Huset!
Den kloge Høne, hvor hun dog tog Feil,
|A:352Og lagde æggesyg sig midt i Nelder,

Ja, det som værre var... o see engang!
Der staaer os Bygnings-Konsten klar for Øie,
Nu staaer i Straalerne den favre Borg!
See, Under-Laget er en klaret Bølge,
Der hæver sig som skinnende Chrystal,
|PS:523Og under Stolperne som lutter Ædelstene;
Og derpaa hviler denne Marmel-Blok,
Mod hvilken Babels-Taarnet var en Tue,
Og dog den rører sig, thi springer ikke hist,
Igiennem tusind Aarer, den mod Himlen,
Og danner der det hvalvte Bølge-Tag,
Som spiller overalt i Regnbue-Farver!
O! hvilket Syn i Morgen-Rødens Glands!
Det er en Himmel-Port med Straale-Bue.
Men saae man den i Aften-Rødens Skiær,
Som giennem Glas man saae vist ind i Himlen.
Det var dog nok, hvad Ingen drømde om
Blandt Askurs Æt i forbigangne Dage!
Forfængelige Tanke! hvad vil du?
Paamindes om at under Ceder-Træet
Man drømde ei, men saae i Aandens Speil
Endnu langt større Ting end disse?
Paamindes om, at aldrig du var født,
Hvis ei din Moder var i Lys undfanget,
Hvoraf du est det matte Efterskin!
|A:353Og drømde! jo tilvisse man i Norden,
Fra Arilds Tid, har *drømt* om Sagas Borg.
Hvad er vel Sagn og Viser om Hensovne
I livlig Stiil og med veemodig Røst!
Mon ei et Efter-Mæle, som troværdig vidner,
At Fædres Asgaard var og Sagas Borg,
Der hæved trøstelig sig over Graven!
Var ikke Valhal Borgens Ridder-Sal,
Og alle Asers Boliger dens Fløie!
Hvem kiender Vøluspa, og seer det ei,
At Ragna-Roke er en Saga-Sone,
Og Seier-Støtten, Balders Bautasteen,
Den Pagtens Ark hvori paa gyldne Tavler,
Indgravet er det store Vidnesbyrd
Om Sagas Pagt med Norner og med Gimle!
|PS:524Man drømde vel, at *det* var Askens Fald,
Saa blander sig alt Lignende i Drømme,
Men Ragna-Roke komme skal og maa,
Thi Skiebnen maa som Skaber-Dom erkiendes,
Og Valhals Kæmper værge Ygdrasil.
Forunderligt! saa klart jeg aldrig skued

Betydningen af Balders Gaade-Drømme,
Som Ordet Odin hvisket til hans Liig!
Ja, Edda, du skal hedde *Norne-Fuglen*,
Thi ei for Intet har dig Nornen giemt
I Hytte-Fadet under Kæmpe-Asken,
|A:354Ræk nu kun ud din lange Svane-Hals!
Ryst Vingerne, og lad kun Verden smile
Ad Bølge-Fuglen, der paa Aske-Green
Sig teer som Natter-Gal i Fimbul-Vinter!
For Intet skeer i Verden ingen Ting,
Og hvert et Kvad, der intet har at sige,
Er kun en Sommerfugl med blommet Farveskin,
Som Vinter-Stormen løser op i Støv;
Hvert Ord som kun betyder Hverdags-Talen,
I den kun redder sig fra Mund til Mund,
Ret som hvert Navn paa Hverdags-Folk kun lever,
Ved at forflytte sig fra Mand til Mand.
Hist i det dybe Svælg om Saga-Borgen
Opløses Ord og Sprog og Folkefærd,
Som Intet har i Borgen at betyde,
Som giælde *kun* for hvad der skal forgaae,
Og stile kun paa hvad der skal i Graven.
De er for Saga kun som Øl og Mad,
Der bygge kun, hvad Døden skal nedbryde,
Ja bygge over Pinde et Stabur,
Der ofte under egen Vægt nedsynker.

Besyderligt! naar man i Grimmismal
Om Sagas Borg de sære Toner hører:
|PS:525Den hedder *Synke-Bæk*, og over den
Henrulle buldrende de kolde Bølger,
|A:355I Salen Odin drikker klaren Viin
Med Saga, siger man, af gyldne Bæger!
Hvem seer det ei, at i den stærke Drøm,
Sig blander Gravens Gru med Salens Gammen!
Ja, sad ei Fjølvid efter Snorro saa:
Drak klaren Viin af Sagas gyldne Bæger,
Ombuldret af de kolde Bølgers Gny,
Urørt paa Riffet midt i Synke-Bækken!

Ja, Fjølvid! ei dig fattes Kløgt og Vid,
Du sidder hist i Taarnet over Porten,
Og stirrer giennem Ruden vidt og bredt,
Beskuer Veiens Løb og Folkets Færdsel,
Og det paa Ruden sig aftegner Alt,
Livagtig ret med sine egne Farver;

Men den *Livagtighed* er ogsaa Alt,
Hvad i dit Øie seirer over Døden,
Og Saga er dig kun et Eftersagn,
Der i din Røst kun har et Efter-Mæle.

Ja, er hun meer? er hendes Helteborg
Sandfærdig andet end en Sæbe-Boble,
Der skuffer med et flygtigt Regnbue-Skiær!
Har hun i Tiden andet Efter-Mæle
End det som hendøer i en Efterklang!

|A:356Ja, hun er meer, det sagde mig mit Hjerte,
Hvergang min Taare randt paa Fædres Grav,
Det siger mig i denne Stund mit Øie,
Bedrages kan jeg ei af Giøglesyn,
Dertil er jeg for gammel, og, desværre,
Vel mindre for gudfrygtig end for kold.
Var det og mueligt, at den Borg jeg skuer,
Var kun en Skygge af jeg veed ei hvad,

|PS:526Saa er jeg selv dog andet end en Skygge,
Og det kun var jeg, leved Saga ei!

Tit som en Skygge jeg i Verden vanked,
Og hørde knap man spaaede min Død,
Og mærked knap, man skifted Arve Godset,
Og klædte mig saa godt som nøgen af;
Men naar jeg satte mig paa Kirke-Gaarden,
Ja selv, før end jeg kiendte christen Jord,
Naar jeg mig satte kun paa Fader-Høien,
Saae op til Himlen, gav et Hjertesuk:
O! gid du var hos dine gode Fædre;
Da, følte jeg, kom Fædrene til mig,
Da rørdes Hjertet, og jeg brast i Taarer.
Saa stod jeg op med Ungdoms Kraft igien,
Gik til de Fremmede og sagde mandig:
I ingen Ret har til mit Arvegods,
For mine Fædres Skyld jeg maa det værge,
Jeg er desværre altfor svag og spag,

|A:357Men viger nu for Gud og mine Fædre!
De maatte vige, eller og de sank
For det opstandne Skrep, og Sagas Bue.
Jeg mindes det, end som det var i Gaar,
Hvor dødsens syg jeg laae i Aske-Krogen,
Da Signe brændte, og da Siger faldt,
Hvor giennemboret hist paa Braavals Hede,
Men altid Mindet reiste mig igien,
Gav Liv og Kraft, og lægde dybe Vunder.

Ja, var jeg ikke tvende Gange død,
Og kom netop i Sagas Borg til Live!
Kan jeg da tvivle paa, den Borg er til
Og at der findes Kraft i Sagas Bæger!

Nei, nei! jeg tvivler ikke meer, og nu,
Nu skal jeg selv mit Legeme bevise,
At der er Port og Borg og Aand og Ord.

|PS:527Fjølvid.

I Grunden er det dog en Narrestreg,
At holde Portner, naar man selv er Porten.
Og Borg og Herskab, Alting ud i Eet,
Og saa endda i Grunden kun en Skygge!
Jeg gad dog vidst, hvordan jeg kom herop!
Ja, hvor? *hvorop!* det maatte først jeg spørge.
Nei, jeg gad vidst, hvi jeg er slig en Nar,
At lade som om jeg alvorlig meende,
|A:358At Saga boede herinden for,
Og gotter sig med Mjød af Heidruns Yver.
Jo vist, nu malker hun sin gamle Gied,
Der gnaver islandsk Mos af Aske-Grenen,
Og drikker saa for Svindsot Melken varm!
At man i Ungdoms Aar med Sligt kan spase,
Og sige det, indtil man troer det selv,
Det er begribeligt, hvad skal man gjøre
De lange Vinter-Aftener i Nord!
Men at endnu paa mine gamle Dage,
Da jeg dog leer ad alt det Tøierie,
Det dog kan hænge i mig som en Borre,
Dog nei, at jeg maa hænge i det selv,
Om ellers Livet end i mig skal hænge;
At hverken jeg kan leve eller døe,
At jeg skal sidde her og gjøre Mule,
Og tygge paa det tørre Kalveskind,
Og see hvor Folk de myler ned i Graven;
Det er forunderligt, det er vel Straf,
Fordi jeg forstum gjorde mig saa lystig,
Med Kalven, jeg har nu kun Skindet af.
Det varer sagtens da til Ragna-Roke,
Til Muspels Sønner trampe Broen ned!
Jo vist, see til! nu har vi dem i Morgen,
|PS:528See hvor det raver alt, det gamle Træ!
Hvor det dog er en Ynk med slige Griller!

|A:359Men, det er sandt, jeg har jo Christendom!
Mon jeg skal sidde da til Verdens Ende?
Ja, Verdens Ende! naar er Dommedag!
Før Gjaller-Hornet klinger knap Basunen.
Vist er jeg Christen, Thangbrand døbde mig,
Men det er nu saa grumme længe siden,
Og dengang kiøs han mig med Dommedag,
Og kom den siden, var jeg ikke hjemme!
Ja, rigtig nok, saa er min Christendom
Jo yngre hos mig dog end Hedenskabet!
Men derfor sidder den og end lidt løs,
I den til ingen Tid jeg ret var inde,
Jeg maae besinde mig for den at troe,
Som for at mistroe mine egne Drømme.
Ja, ja, man faaer da gi'e sig Gud i Vold,
Og see, hvad Enden bliver paa det Hele.

Hvad er det for en Larm! nu skal man see,
At Irminsul er anden Gang paa Færde.

Norne-Giæst.

See, see! nu stak den Knark dog Næsen ud!
Luk op, du Gamle! jeg skal ind til Saga.

Fjølvid.

Naa, naa! det har dog sagtens ingen Hast!
Du kan vel bie, til jeg har faaet Davre,
|A:360Kort sagt, en Stund, til jeg faaer tygget af!
Hvad er dit Ærinde, om jeg tør spørge?

Norne-Giæst.

Det for vidtløftigt blev at regne op,
Men et Par Bøger har jeg med til Fruen.

|PS:529*Fjølvid.*

Din arme Stakkel! du har faaet dit Læs,
Er du sat til at bære Vand til Stranden
Til Saga siger dig at det har fyldt!
Min Frue læser ellers ingen Bøger,
Før paa en egen Maade de er skaaret op,
Og den Bestilling har Analysis,
Den gamle Mutter ved den anden Port.

Norne-Giæst.

Du mener Tydskeren, som staaer derhenne
Paa Landeveien med sin Penne-Kniv!
Nei, mange Tak! han skærer rundt om Brødet,
Og brede Remmer af en Andens Ryg.
Der er desuden ingen Port derhenne.

Fjølvid.

Saa er der dog et Gab, og frit Kiørind,
Her er en Port, men Nøgle-Hullet fattes,
Saa du gør bedst, at gaae den anden Vei.

Norne-Giæst.

I Synke-Bækken! det er Vinter-Veien!
Nei, til at vade derigiennem maa en Thor,
|A:361Jeg faaer Forkiølse, naar jeg bli'r vaadskoet,
Og tager helst da paa det Tørre mit.
Luk nu kun op! de Bøger er det Mindste,
Men jeg til Fruen har en egen Bøn.

Fjølvid.

Ha, ha! der slap det ud, du er af Slægten,
Hvad hedder du, hvor kom du hjemme fra?

|PS:530*Norne-Giæst.*

Jeg hedder, sandt at sige, Allehaande,
Netop fordi jeg er af Fruens Slægt,
Og naar jeg er i Danmark, er jeg hjemme.

Fjølvid.

Har man nu ogsaa der saa kloge Folk,
Som agte at faae Fruen sat i Kloster?

Norne-Giæst.

Det er jo sønderpaa en Landfarsot,
Og man vil sige, Smitten er i Luften,
Desuden Sælland er en omflydt Øe,
Der kommer holsteensk Sild og lybske Pølser,
Og alleslags fra Wien og Berlin,
Saa selv jeg troer der *Uller* er i Mosen,

Han holder meget af de side Stæder,
Og en Slags *Stifsøn* er han jo af *Thor*,
Han vilde gierne være Sagas Arving.
Men hvordan falder du nu just paa det?

Fjølvid.

|A:362Ih, falde paa, det falder af sig selv,
Han var jo her i Gaar, den Mose-Uller,
Som du ham kalder, eller Irminsul,
Og talde snart som du gebrokken Islandsk.
Det morer mig naturligviis jo lidt,
At høre hvad der slaaer paa gamle Strænge,
Som jeg har næsten glemt at røre selv,
Derfor med ham, som nu med dig, jeg skiemted,
Men han var gal, spirant og splittergal.
Han gjorde først mig mange Complimenter
Som Sleipners Rytter, og som Brages Søn,
Endog som Stavnboe, tro'r jeg, paa Skydbladder;
|PS:531Men saa, omsider blev han reent catholsk,
Og parsisk, græsk og indostanisk,
Og bandte paa ved Mahom og Apol,
Det var en samskredamisk Aabenbaring,
At Anno Attenhundrede og nu,
Saa skulde Saga gaae i Nonne-Kloster,
Og gjøre Bod for hvad hun havde brudt,
Og Irminsul, det kunde jeg nok mærke,
Han vilde selv besætte hendes Borg,
Med en af sine egne smukke Duller,
Hun som Papisse skulde skifte Navn,
Og hedde Jomfru, før heed hun *Lucinde*,
Og gjøre Borgen til et Jomfruhus.
|A:363See, det var Meningen, jeg kiender Krudtet,
Jeg selv har raset, imens jeg var ung,
Men der var Maade med, og det fik Ende.
At komme nu med gamle Eventyr,
Med Himmel Dronninger og Helgen-Stumper,
Med Pavens Tøffel og med Cyprian
Og Pluddervolsk af alle Verdens Myther,
Ti Gange galere end den Prolog,
Jeg skrev med lidt i Hovedet for Løier,
At komme nu med sligt til gamle Folk,
Og det, naar man er selv en gammel Synder;
Det er for galt, jeg loe ham derfor ud,
Men saa blev Karlen, som han var fortvivlet,
Snart maned han mig, som en Mørkets Aand,

Snart græd og skraalde han, som han var pidsket,
Snart brugde han en Fiskerkjærling-Mund,
Og da nu Alting hjalp ham ligemeget,
Saa sprang tilsidst han som et andet Dyr,
Og vilde sagtens taget mig ved Næsen,
|PS:532Men saa blev Legen mig dog lidt for lang,
Jeg hældte et par Draaber Vand paa Karlen,
Saa flød han ned ad Klippen til Analysis,
Og gik vel ind til Saga ad den anden Port.
Hvis du har Lyst, saa skal jeg strax dig vise,
Hvordan jeg ret behændig bar mig ad.

|A:364*Norne-Giæst.*

Nei, ellers Tak! jeg er ei dertil bygt,
At løbe nu saa hovedkulds af Stablen;
Men vil du prøve, om min Pomp kan gaae,
Saa har jeg nok saa meget Vand i Rummet,
At du kan faae et lille Dryppebad,
Man siger, det gjør godt for gamle Synder.

Fjølvid.

Nei, hør til ham! hvad koster Flesket nu?
Det er vel dyrt, thi som jeg nu kan mærke,
I har til Fedtet faaet store Ord!

Norne-Giæst.

Det kommer sig, om man har Svin paa Skoven,
Vestphalske Skinker er nu Røverkiøb,
Som islandsk Lammekiød de gaae af Moden,
De vordingborgske Skinker er kun smaa,
Men holde bedst at giemme Vintren over,
Det gjør vel Kiernen, Salt og Røg gjør Sit;
Luk nu kun op, og smør dig ei paa Flesket!

Fjølvid.

Bie lidt! bie lidt! det har jo ingen Hast.
Siig mig nu først, hvad jeg dog nok gad vide,
Hvem har vel skaaret dig for Tungebaand?

Norne-Giæst.

Min gamle Mo'r, hvem gjorde det vel ellers!
Hun skar først længe Kyllinger for Pip,

|A:365|PS:533 Det loe man ad, men hun fik Greb paa Tungen,
Og da hun saae sit Snit, saa skar hun løs.

Fjølvid.

Nu vel! hun stjal vist ikke *dine* Penge,
For godt Folks Ørens Skyld man kunde ønske,
Der havde været Maade med det Snit,
Men siig mig nu imidlertid alvorlig,
Hvad har du vel at bede Saga om?

Norne-Giæst.

At komme med til Mortens Jubelfest.

Fjølvid.

Hvad, Morten! naa, det er vel Morten Luther,
Ham der har skrevet Luthers Catechismus,
Jeg husker ellers knap, hvad han har gjort,
Han var nok ingen Ven af Aflads-Breve!

Norne-Giæst.

Af Tezels og af Pavens ikke, nei,
Men derfor destomere af vor Herres,
Hos ham det gjaldt om Seigl og Underskrift.

Fjølvid.

Tie stille; ja, nu husker jeg det Hele,
Han stak jo Ild i Pavens *Pung*-Paryk,
Det var en dygtig Karl, kun lidt vel bister.

Norne-Giæst.

Jo du skal melde dig, var du ei med,
Hvor Folk man kløvede for Kiærling-Sladder!
|A:366| Du var vel mild, dengang du satte Skiel
For Bispens Hovedlod med Øxe-Bladet!
|PS:534| Saa skarp en Lud har Luther aldrig brugt,
Beg-Hætten var hvad Hovedet behøved,
Den sprang naturligviis det nødig for,
Men havde Luther smurt med Havre-Suppe,
Saa havde Skab og Utøi ædt os op.

Fjølvid.

Ja, bitter Død! men Hovedet gik med,
Og Legemet blev ordenlig parteret.

Norne-Giæst.

Hvem kan for Sligt? det Hoved der gik med,
Var klinet paa med Leer og Vievand,
Det rette Hoved holdt han høit i Ære,
Og før hveranden gjorde sig et nyt,
Ei Paven fandt, at vi var hovedløse.
De Lemmer, som faldt fra, deels havde Kræft,
Og det er reen Gevinst at miste slige,
Deels Nerve-Feber, Krampe, Flyve-Gigt,
Og det er godt, naar Sligt man kan undvære.
Alt Kiød, man veed, der er en Kiertel ved,
Men Marve-Benet var paa Mortens Side.

Fjølvid.

Ja, der er Noget i, naar det man tro'r,
Da bør man holde Jubelfest for Morten,
Lidt Marv og Been man kunde trænge til,
|A:367Men jeg har hørt, man hører allehaande,
At Piben havde nu en anden Lyd,
At Morten gik kun for en gammel Vædder,
Der gjorde ryddeligt med sine Horn,
Men som nu alt for grumme længe siden
Var sovet salig hen med sine Faar,
|PS:535Og fulgt i Stien af en anden Race
Der var arabisk bag og engelsk for,
Langt pænere, og kullede og fine,
Gymnastiske med rappe Bukkebeen.
I Danmark altsaa er det anderledes.

Norne-Giæst.

Gud bedre det! vi har desværre og
Saa temmelig holdt Skridt med Tiden,
Men har en Liigtorn paa vor ene Taa,
Saa altid vi maa humpe lidt bagefter,
For nylig har sig Tydsken atter vendt,
Og er alt os forbi, han vil i Kloster,
Men kan vi bare naae til Luthers Huus,
Saa tør jeg troe, vi sætte os til Hvile,
Thi Kloster-Livet holdt vi aldrig af,
Og Hyklerie for os er Pestilentse.

Kom Saga nu, jeg troer vist det hjalp.

Fjølvid.

Fra hvilket Facultet skal hun indbydes.

Norne-Giæst.

|A:368Ved mig, fra ingen af dem, ærlig talt,
Men hun er sikkert ikke overflødig,
Thi efter hvilket Facultet hun vil
Kan efter Leges hun gaae paa Cathedret,
Og holde der en Disputats pro loco,
Om alle Faculteternes Bedrift,
Og hun i dig jo har en god Respondens.

Fjølvid.

Hvad faaer man vel for det i Dannemark?

|PS:536*Norne-Giæst.*

Det er, som man har Opponenten til,
Dem vilde Saga, tro'r jeg, ikke fattes,
Og dig man maalde da vel Skieppen fuld,
Af gode, gamle, ægte Odins-Daler.

Fjølvid.

Af Næse-Styvere! du frister mig,
Med hvad jeg ødsled bort i gamle Dage,
Din Ædelmodighed jeg veed at skiønne paa,
Du er dem næst, du selv har Indfødsretten,
Og jeg betale maa med lige Mynt:
Gak hjem, vær Saga selv og vær Respondens!
Tag Æren og hver Odins-Daler med!
Og Skam faae den, som noget dig afkorter,
Og hver som ikke under dig sin Part!

Norne-Giæst.

|A:369Det rørde, mærker jeg, dit ømme Hjerte,
Din Tone blev med Eet høitidelig,
Ei blot til din, men selv til Sagas Arving,
Indsatte du mig i dit Testament;
Det maa jeg sige, det var ædelmodigt,
Nu, Arve-Lader! maa du lade op,

At jeg kan takke dig, og bede Saga
Stadfæste Gave-Brevet med sit Seigl!

Fjølvid.

Hvad! er du gal! forstaaer du ikke Spas!
Du kan jo nok begribe, hvad jeg meende.

Norne-Giæst.

Nei, Dansken har et grumme tungt Begreb,
Man siger, det er Grødens Skyld i Hjernen,
Og naar han hører Ord som hue ham,
|PS:537Saa tager gierne han sin Mand paa Ordet,
Og tvivler ikke paa, det jo var meent.
Desuden har jeg ogsaa Indføds-Retten;
Thi du maa vide, jeg er Sagas Søn,
Og altsaa, naar hun dør, den næste Arving.

Fjølvid.

Du Sagas Søn! Tvetulle, siger jeg,
Det er du, thi man veed jo aldrig ret,
Om det er Alvor eller Spas du siger.

Norne-Giæst.

|A:370Ja, seer du vel, i min Eenfoldighed
Jeg tænker netop det er Konsten den,
At Ord betegne Alt hvad de betyde,
Og *Baade* bør ei kaldes ingen Ting;
Naar Manden gaaer med Konen under Armen,
Da seer man begge, skiøndt de gaae for een,
Naar Skøgen gaaer paa Jagt i Munke-Kappen,
Det er en anden Sag, hun gaaer for to.

Fjølvid.

Det gaaer for vidt, og gaaer nok snart til Agters.
Hvad er dit Navn, du Sagas Dæggelam!

Norne-Giæst.

Mit Navn hun selv har sat paa *Dægge-Hornet*,
Og efter det jeg hedder Norne-Giæst.

Fjølvid.

Du hedde Norne-Giæst! nu skal man høre!
Nu skriver Saga ud af Eventyr!

|PS:538Norne-Giæst.

Ja, seer du vel, det hedder *Conscriptionen*,
Thi nu gjør Saga, som Napoleon,
Hun snuser, støver op i alle Kroge,
Og skriver glatvæk ud som hun har Lyst,
Slaa'r Klo i sine Folk, hvor hun dem finder,
I Kirker, Synagoger, Kongens Gaard,
Saavel som der, hvor man sit Øl har drukket,
|A:371Og spildt sin Bærme op og ned ad Væg.
Det være Ægtefødte eller Hore-Unger,
Hun ta'r dem ligevel, og hun har Ret,
Thi deres Fædre staae i hendes Rulle,
Hun bruger dem til hvad de due til,
Styk-Knegte kan hun ogsaa nok behøve;
Og har en saadan Knegt et vakkert Navn,
Som har en Hoben mere at betyde,
Saa kalder hun ham Mads, og skiænker det
Til En der veier meer, end Præsten vidste.

Fiølvid.

Som, for Exempels Skyld, til slig en Karl!
Du er beskeden som Peer Oxes Frøer!

Norne-Giæst.

Ja, hvad man veiet kan man ikke for,
Det ligger meest i Slægten og i Blodet,
Og saa for Resten i en god Diæt,
Thi Kiæben siger hvad man fik for Tanden,
Saa der gaaer Syn for Sagn, naar man er drøi.
Nu, Saga var min Moder og min Amme,
Hun, som du veed, er selv lidt corpulent,
Og da jeg ikkun meget seent fik Tænder,
Saa pattede jeg til mit tolvte Aar,
Det hjalp paa Kiæberne, kan du vel tænke,
|PS:539Og at min Amme nu, som hued godt,
At Kiæle-Dæggen trivedes af Patten,
|A:372Mig veiede, og gav et vakkert Navn,
Det kan jeg sagtens, uden Selvroes, melde.

Fjølvid.

Det maa jeg sige til din Ammes Roes,
At under Solen findes knap din Mester
I Patte-Pjat og Ammestue-Snak,
Men gak nu hjem, fortæl din Amme Resten,
Og spild din Bærme, hvor du drak dit Øl!

Norne-Giæst.

Du hører jo, at Saga er min Amme,
Saa skynd dig bare nu, og luk mig ind!

Fjølvid.

Jo vist! i Dag er Saga ikke hjemme,
Men kom igien du har jo Tiden for dig,
Om, lad mig see! om et Par tusind Aar,
Saa tænker jeg du træffer hende sikkerst.
Hold nu din Mund og gaae din Vei!

Norne-Giæst.

Det kunde jeg, og komme dog til Saga.

Fjølvid.

Naturligviis, det var ei andet godt,
Der er jo frit Kiørind ad Vinterveien,
Naar først man ret har lært at holde Mund.

Norne-Giæst.

Jo, tag ham der! nei Sommer-Veien,
See, det er netop den, jeg kalder *min*.

|PS:540Fjølvid.

|A:373Ja, Sludder er det Hele dog i Grunden,
Men lad os høre dog, for Løiers Skyld!

Norne-Giæst.

Aa, du vil narre mig, din gamle Træring,
Som om du ikke vidste paa en Prik,
Hver Vei og Stie til Borgen du bevogter.

Fjølvid.

Nei, du kan troe mig, det er Alvor talt,
Jeg ei det mindste veed af Sommer-Veien,
Og jeg formoder, du har gjort den selv,
Undtagen, er det kanskee Melke-Veien!

Norne-Giæst.

Nei, det er alt for høit for danske Folk,
Den overlade vi til Irmin-Gud,
Som Tydsken siger, uden selv at vide
At af Feiltagelse han siger Sandt,
Og kommer oven om sin Irrings-Stie.
Men da jeg hører du er saa vankundig,
Saa faaer jeg sige Dig for Venskabs Skyld,
At Sommer-Veien gaaer igiennem Taget.

Fjølvid.

Ja, giennem Taget! det kan jeg forstaae,
Saa rider du igiennem Skorsteens-Piben,
Med Hulde-Moer paa et Kesteskaft!
Nu veed jeg, hvi de vordingborgske Skinker
|A:374Saa godt kan holde sig, dem ryger du
Da vel i Sagas Skorsteen med det Samme!

Norne-Giæst.

Du træffer altid næsten paa et Haar,
Det er en Konst som gjør dit Hjerte Ære,
|PS:541Thi du faaer Æren for at skyde vist,
Og Skam faaer ikke hvad du skyder efter,
Mig gaaer det gierne netop tvertimod.
Du greeb kun Feil, da du tog *Lime-Stangen*,
Som ved at rides paa, kun løbes med;
Det Øvrige er ganske i sin Orden,
Jeg rider netop Skinkerne i Røg,
Thi Skinkerne er gamle *Gylden-Bøste*,
Som du nok veed, er værd at ride paa.
Har du nu glemmt din Völuspa hinn skamma!
Staaer ikke der, at under Hildesvin,
Paa Gylden-Bøste rider Freias Ottar,
Mod Angantyr om Dannefæ i Kamp!
Du er nok ikke sadelfast paa Sleipner,
Tag dig i Agt, han ikke slaaer dig af!
Thi som Græs-Rytter knap igien til Borgen,
Du naaer paa Klippe-Straa og paa Blak-Skinnebeen.

Fiølvid.

Du er belæst, bereist, saa jeg maa gabe,
Og jeg kan mærke du er sadelfast,
|A:375 Da hele Tiden du *til Vands* kan ride,
Saa modig paa Sæhrimners Grise-Taa;
Men var Langhalmen dig dog ei i Veien,
Dengang du reed igiennem Borgens Tag,
Thi op af Væggene kan jeg nok vide
Du gallopperede som ingen Ting.

Norne-Giæst.

Du straffes bør paa yderste Formue,
Har aldrig Brand-Forordningen du læst!
Jo, det var net at tække Skorsteens-Piben,
Paa Brattingsborg med gammel Sengehalm!
Saa skulde Borgen sagtens *gaae i Lyset*,
Og Saga indebrændes som en *Hex!*
|PS:542 Hvem skulde tænkt, du havde sligt bag Øret!
Fyrværkerie paa Assurancens Pung!
For Resten har vi ogsaa læst i Danmark:
Thar svalar knego unnir yfir glymia,
Saa der vil megen Halm til sligt et Baal!
Og om du ellers veed, at *Marsvins*-Gyden
Er Daners Sommervei til Roes og Magt!
Saa tænker jeg, du kan min Færd vel fatte.

Saga.

Og nu din Bøn!

|A:376 *Norne-Giæst.*

Er for det første den,
At jeg maa staae en Times Tid herinde,
Og blade i din store Billedbog!
Da sidst jeg var her, saae jeg Titel-Bladet,
Og mærked strax, at der var Mening i;
At det var ikke Grise, Kiør og Kalve,
Ei Tydskens Billeder, som lære Børn
Sig i Naturen at objectivere,
Men Billeder af Aand og Folke-Færd,
Som i min Søn jeg nok gad indstuderet!

Saga.

Ja, ja, det Indfald var just ei saa galt,
Ifald du ellers veed, hvad det vil sige;
Men høre maa jeg, før jeg svare kan,
Hvad du endnu vil bede for det Andet?

Norne-Giæst.

Kun hvad der svarer til min første Bøn,
Thi alt det Andet ligger vel deri.
|PS:543Jeg føler dybt et Savn til Jubel-Festen,
Og beder dig derpaa at raade Bod,
Thi dig behøve *alle Faculteter*.

Saga.

Vel mueligt, men fra hvilket Facultet
Indbydes jeg ved dig vel til Honores?

|A:377*Norne-Giæst.*

Naturligviis fra Savnets Facultet.

Saga.

Saa blev da nok paa Tærskelen mit Sæde,
Det er jo Bænken for selvbuden Giæst,
Og gik lidt høiere jeg op i Stuen,
Saa blev paa Bænk man fattig eller vreed.

Norne-Giæst.

Men hvem blev riig, som var ei fattig først?
I Pandser-Skjorte kan vel mange fødes,
I Gylden-Stykke fedtes vist kun Een!
O, Saga, kom! ja kom til Jubel-Festen,
Og aabenbar din Thrones Herlighed,
Din Krones Glands, dit Spirs forborgne Kræfter!
Saa usle, fattige vi føle os,
Ja føle os som ormestukne Æbler,
Nedkastede i Storm fra Ygdrasill,
Kun med en *Skrælling* der os lyver modne,
Skjøndt indenfor ei findes Saft og Kraft;
Kun Orme-Føde, hvis i Kierne Huset
Ei findes kan et enkelt Hjerte-Korn,
Som modnedes, før Ormen fik sin Villje;

Som higer ud af Fængslet i det Frie,
Og spire kan, naar Lænkerne afløses,
I Ørken voxe under Manna-Dug,
Og som en Kvist i Ygdrasill indpodes!

*|A:378|PS:544*Saga.

Kom vel ihu: jeg raader ei mig selv,
Er skabt af Ham, hvem jeg til Verden bragde!
Min Viisdom er at vogte paa Hans Vink,
Min Kraft Hans Dom i Verden at udføre,
Og vidne, at Hans Ord er Lys og Liv!
Mit Vidnesbyrd I har til Jubel-Festen
Om Ordets Virkninger i fordum Tid,
I see, det virkede, hvad I nu fattes;
Mit Vidnesbyrd er Lov og Prophetie,
Og mener du, at hvo som det foragter,
Vil troe, om Dødninger endog opstaae?

Norne-Giæst.

Du veedst det vel, jeg mener som jeg troer,
Og troer hvert Ord, din Søn med Gud har talt.
Vist og jeg mener Livet fra de Døde,
Naar dig jeg beder til vor Jubel-Fest,
At flytte Vidnesbyrdets Tabernakel,
Med sine Cherubim til Skovens Mark.
Jeg veed det vel, at ei selv Cherubimen,
Din Torden-Stemme og din Straale-Krands,
Bevæge Hjerter, som har sig forhærdet
Mod hvad der hvisker, glimter i os selv,
Og taler, straalere i de gamle Dage;
Men Hjerterne, som lade end sig røre,
Hvergang de mødes med dit Vidnesbyrd,
*|A:379*Men tumles om igien af Havets Bølger,
Kan studse, standse ved et Tordenslag;
Og Hierterne, som hige men som hive,
Og kjøles af den barske Nordenvind,
Kan varmes, luttres, styrkes i din Straale.
Ja, denne Palme-Saft, som nu, opløst,
Udtømmer sig i Øieblikkets Bølge,
Ei af sig selv, men ved et Under-Værk,
*|PS:545*Kan sankes, storkne, levende sig løfte,
Alt som en Øe i Verdens vilde Hav.
Det mener jeg, tør skee, naar du dig hæver,
Og aander kraftig paa den døde Søe!

Saga.

- 1 Kiender du Sangen,
 Sælsom og kold:
 Balder i Vangen
 Vækkes ei bold,
Hvis ei med Folkene Stokke og Stene,
Stjerner og Dyr sig i Taarer forene!
- 2 Kiender du Loke,
 Listig og kold!
 Altid en Toke
 Eier den Trold;
Tokerne mange han har i hver Alder,
Tørøiet græder hveranden for Balder.
- 3 |A:380Nemmed du Sangen,
 Sælsom og sød!
 Fred over Vangen!
 Frelse fra Død!
Hvo som af Hjertet for Balder vil græde,
Hos ham er Vale og mægtig tilstæde!
- 4 Tonede Sangen
 Sødt i det Bryst,
 Strømmed i Klangen
 Kiærligheds Trøst,
|PS:546Ei hos de Døde om Kraften du leder,
Af den Opstandne du faaer som du beder!
- 5 Gierne jeg vækker,
 Vinker han kun,
 Helte i Rækker
 Hurtig af Blund;
Viid kun, at skeer det, da løsnes og Loke,
Hardt det da lakker imod Ragna-Roke.

En Lys Alf.

Alfader byder,
Alfen adlyder,
Færdes som Vinden,
Farer som Lyn.
|A:381Urd-Vældet skummer,

Ygdrasill bæver,
Alle Valkyrier
Vingerne ryste,
Thurserne vente
Thor-Maaneds Ende,
Naglfare skrider,
Nornerne pege,
Seiren er Balders,
Saga! forstaae mig!

Saga.

Alfader raader,
Alfen jeg kiender,
|PS:547 Straalende Vinger,
Venlig mig røre,
Klingende Stave
Klarlig mig vinke;
Dog maa jeg spørge:
Springer nu Buen,
Eller skal Hjemlov
Hildinger gives!

Lys-Alfen.

Kun til dit Øie,
Alferne tale,
Himling-Høis Vægter,
Hornet tilhører.
Bauta-Stene,
Beile til Kæmper,
|A:382 Kiender du Krudtet!
Kan du forstaae mig!

Saga.

Skjoldet jeg dreier,
Skibet jeg vender,
Gyder mit Bæger
Brat over Asken!
Visnede Grene
Voxe og prange!
Mossede Stene
Mæle i Vange!
Vaagner og virker
Vide paa Jord,

Alle I Aander
Onde og Gode,
Som har i Midgaard
Manddom bedrevet,
|PS:548Higet og stundet,
Hefdig i Støvet,
Efter Idunnas
Æbler at smage!
Timerne tælles,
Tankerne veies!
Hjerner afbilde,
Hjerternes Ganning!
Sandhed forklare
Kiærligheds Gaade!
